

**BESCHIKKING VAN
GEDEPUTEERDE STATEN VAN NOORD-BRABANT**

ons kenmerk
Z/138253-263624

Op de op 8 januari 2021 ontvangen aanvraag van Stichting BrabantWonen om een ontheffing krachtens artikel 3.3, eerste lid, en artikel 3.8, eerste lid, van de Wet natuurbescherming voor de renovatie van 25 woningen van complex 0101.031.01 in bezit van Stichting BrabantWonen uit te voeren aan de Kelvinstraat, Oude Vlijmenseweg en de Buys Ballotsweg te 's-Hertogenbosch.

plaats / datum
's-Hertogenbosch,
14 juni 2021

Gedeputeerde Staten van Noord-Brabant,
namens deze,

De heer J. Reijnen
Teammanager Omgevingsdienst Brabant Noord

BESLUIT

Onderwerp

Op 8 januari 2021 hebben wij van Stichting BrabantWonen een aanvraag ontvangen voor een ontheffing van de Wet natuurbescherming voor het overtreden van verboden ten aanzien van beschermde soorten, dit als gevolg van de renovatie van 25 woningen van complex 0101.031.01 in bezit van Stichting BrabantWonen uit te voeren aan de Kelvinstraat, Oude Vlijmenseweg en de Buys Ballotsweg te 's-Hertogenbosch.

Besluit

Gedeputeerde Staten van Noord-Brabant besluiten, gelet op de overwegingen die zijn opgenomen in deze ontheffing,

- I. aan Stichting BrabantWonen, Venusstraat 2, 5345 LP te Oss, de gevraagde ontheffing te verlenen, op grond van artikel 3.3, eerste lid, en artikel 3.8, eerste lid, van de Wet natuurbescherming, van de bepalingen als bedoeld in:
  - artikel 3.1, tweede lid, van de Wet natuurbescherming, voor het vernielen van nesten en rustplaatsen van de:
    - **huismus** (*Passer domesticus*);
    - **gierzwaluw** (*Apus apus*)
  - artikel 3.5, tweede lid, van de Wet natuurbescherming, voor het verstoren van de:
    - **gewone dwergvleermuis** (*Pipistrellus pipistrellus*);
  - artikel 3.5, vierde lid, van de Wet natuurbescherming, voor het vernielen van voortplantingsplaatsen en rustplaatsen van de:
    - **gewone dwergvleermuis** (*Pipistrellus pipistrellus*);voor de periode van 1 september 2021 tot en met 31 augustus 2026;
- II. dat de beschrijving van de activiteiten in de aanvraag, voor zover deze betrekking heeft op de soorten als bedoeld onder I, deel uitmaken van deze ontheffing;
- III. aan deze ontheffing voorschriften te verbinden die zijn opgenomen onder onderdeel 'voorschriften', en ook dat de volgende delen van de aanvraag onderdeel uitmaken van de deze ontheffing:
  - Bijlage 1: overzichtstekening van de planlocatie
  - Bijlage 2: locatie(s) van de mitigerende maatregelen
  - Bijlage 3: meldingsformulier start werkzaamheden (zie voorschrift 1)

Rechtsmiddelen

Bezwaar

Bezwaren tegen dit besluit kunnen binnen zes weken na de bekendmaking van dit besluit worden ingediend bij:

Het college van Gedeputeerde Staten van Noord-Brabant
Secretariaat van de hoor- en adviescommissie
Postbus 90151
5200 MC te 'S-HERTOGENBOSCH

Wij vragen u om op de linkerbovenhoek van de envelop het woord 'bezwaarschrift' te vermelden.

Het bezwaarschrift moet zijn voorzien van een handtekening, naam en adres van de indiener, de dagtekening en ons kenmerk van het besluit. Ook dient u een omschrijving van het besluit waartegen het bezwaar gericht is en de gronden van het bezwaar hierin op te nemen.

Daarnaast vragen wij u om een kopie van dit besluit bij te voegen. Kunt u ons ook uw telefoonnummer geven? De provincie kan dan, mocht dit nodig zijn, u bellen om samen de beste aanpak van behandeling van uw bezwaarschrift te bespreken.

Meer informatie over de behandeling van bezwaarschriften vindt u op www.brabant.nl/bezwaar.

U kunt het secretariaat van de Hoor- en adviescommissie bereiken via telefoonnummer (073) 680 83 04, faxnummer (073) 680 76 80 en e-mailadres bezwaar@brabant.nl.

Voorlopige voorziening

Bovenstaand besluit treedt in werking, ook al wordt een bezwaarschrift ingediend. Het is daarom mogelijk om gelijktijdig met of na het indienen van een bezwaarschrift een zogenaamde "voorlopige voorziening" te vragen bij: de Voorzieningenrechter van de Rechtbank Oost-Brabant, sector Bestuursrecht, Postbus 90125, 5200 MA 's-Hertogenbosch.

Een voorlopige voorziening is in feite het nemen van een tijdelijke maatregel, bijvoorbeeld het schorsen van het besluit gedurende de tijd die nodig is om de bezwaren te behandelen en daarop een besluit te nemen. Voorwaarde om zo'n voorlopige voorziening te vragen is, dat er sprake is van spoedeisend belang.

Voor het vragen van een voorlopige voorziening is griffierecht verschuldigd.

INHOUDSOPGAVE

Besluit.....	2
Voorschriften.....	5
Procedurele overwegingen	7
Inhoudelijke overwegingen.....	8
1. Wettelijk kader - Wet natuurbescherming	8
1.1 <i>Beschermingsregimes</i>	8
1.2 <i>Interim omgevingsverordening Noord-Brabant</i>	8
2. Toetsing effecten ruimtelijke ingreep	9
2.1 <i>Aangevraagde activiteiten</i>	9
2.2 <i>Onderzoek soorten</i>	9
2.3 <i>Mogelijke effecten op beschermde soorten</i>	9
2.4 <i>Alternatievenafweging</i>	9
2.5 <i>Belang van de aanvraag</i>	11
2.6 <i>Mitigerende maatregelen en staat van instandhouding</i>	11
3. Conclusie.....	16
Bijlage 1. Luchtfoto van de planlocatie	17
Bijlage 2. Locatie van de mitigerende maatregelen.....	18
Bijlage 3. Meldingsformulier start handelingen beschermde soorten	21

VOORSCHRIFTEN

Algemene voorschriften

1. De ontheffinghouder dient, zodra de datum waarop de werkzaamheden aanvangen bekend is, doch uiterlijk 2 weken voor aanvang van de activiteiten, het bijgevoegde meldingsformulier volledig in te vullen en naar ons op te sturen.
2. De ontheffinghouder dient onmiddellijk contact met ons op te nemen via info@odbn.nl indien bij het uitvoeren van de activiteiten andere beschermde soorten dan de genoemde worden aangetroffen, of andere handelingen als bedoeld in onderdeel I en II van het besluit noodzakelijk zijn.
3. Deze ontheffing kan uitsluitend gebruikt worden door (medewerkers van) de ontheffinghouder of haar rechtsopvolgers of in opdracht van de ontheffinghouder handelende (rechts-)personen. De ontheffinghouder of haar rechtsopvolgers blijven daarbij verantwoordelijk en aansprakelijk voor de juiste naleving van de aan deze ontheffing verbonden voorschriften.
4. Deze genoemde (rechts)personen dienen op de hoogte te zijn van de inhoud en het doel van deze ontheffing en de daaraan verbonden voorschriften, zodanig dat zij daar ook invulling en uitvoering aan kunnen geven.
5. Tijdens de uitvoering van de werkzaamheden dient een (digitaal) afschrift van deze ontheffing op de locatie van de werkzaamheden aanwezig te zijn en op eerste verzoek te worden getoond aan de daartoe bevoegde toezichthouder of opsporingsambtenaar.
6. De ontheffinghouder dient, met inachtneming van de hier genoemde voorschriften, de mitigerende maatregelen uit te voeren zoals beschreven in de aanvraag en het activiteitenplan (hoofdstuk 8) en de aanvullende gegevens van 21 mei 2021.
7. De activiteiten en hier genoemde voorschriften dienen te worden uitgevoerd onder begeleiding van een ecologisch deskundige¹ op het gebied van de soorten waarvoor ontheffing is verleend.

Specifieke voorschriften

8. De ontheffinghouder dient een ecologisch werkprotocol op te stellen op basis van de aanvraag en de hier genoemde voorschriften. Alle betrokken partijen, met name ook de uitvoerenden op de initiatieflocatie, dienen, voorafgaand aan het uitvoeren van de werkzaamheden, van de inhoud van het werkprotocol op de hoogte gesteld te worden en dienen dit aantoonbaar na te leven.
9. Dit ecologisch werkprotocol dient ter informatie aan ons te worden toegezonden uiterlijk twee weken voor aanvang van de werkzaamheden, via info@odbn.nl, onder vermelding van het zaaknummer Z/138253.
10. De tijdelijke en permanente voorzieningen dienen te voldoen aan de richtlijnen van de Kennisdocumenten 'Gewone dwergvleermuis', 'Gierzwaluw' en 'Huismus' van BIJ12.
11. De te renoveren woningen dienen minimaal één week voorafgaand aan de werkzaamheden ongeschikt gemaakt te worden. Dit dient te gebeuren in het actieve seizoen van vleermuizen, globaal lopend van 1 april tot 15 oktober, en buiten de meest kwetsbare perioden van de gewone dwergvleermuis, huismus en gierzwaluw, zie hiervoor de Kennisdocumenten 'Gewone dwergvleermuis', 'Huismus', en 'Gierzwaluw' van BIJ12. Indien de werkzaamheden in de winterperiode moeten worden uitgevoerd, dan dient de planlocatie vóór de winterperiode ongeschikt te worden gemaakt. Op het moment van ongeschikt maken en de drie daaropvolgende dagen moeten de weersomstandigheden overeenkomen met de

---

¹ Wat wij hieronder verstaan staat in de toelichting op het aanvraagformulier:

https://www.brabant.nl/applicaties/producten/wet_natuurbescherming__ontheffing_beschermde_soorten_16411

weersomstandigheden van de NGB protocollen 'Gierzwaluw' 'Huismus' en 'Gewone dwergvleermuis'.

12. Na het ongeschikt maken dient voorafgaand aan de werkzaamheden een controle in de actieve periode bij juiste weersomstandigheden (conform Vleermuisprotocol 2021 en/of Kennisdocumenten) uitgevoerd te worden, teneinde zeker te zijn dat de aangevraagde soorten daadwerkelijk vertrokken zijn. Daar waar de werkzaamheden in de winterperiode plaatsvinden dient deze controle tussen 15 september en 15 oktober te worden uitgevoerd. Gestart kan pas worden na de expliciete toestemming van de ecooloog.
13. Indien tijdens de werkzaamheden toch vleermuizen worden aangetroffen, dient het werk direct stopgezet te worden totdat de vleermuizen uit zichzelf vertrokken zijn. Een deskundige dient hierbij geraadpleegd te worden. Indien de soorten niet uit zichzelf vertrekken, dient contact opgenomen te worden met ons om te bepalen welke vervolgstappen noodzakelijk zijn.
14. In verband met de aanwezigheid van huismussen dienen de woningen waar zowel huismussen als vleermuizen aanwezig zijn, ongeschikt gemaakt te worden ná het broedseizoen en vóór 1 november. Een ecooloog dient het juiste moment te bepalen.
15. *Verwijderen tijdelijke voorzieningen*: de tijdelijke voorzieningen mogen pas verwijderd worden op het moment dat deze aantoonbaar niet in gebruik zijn door beschermde soorten. Het verwijderen van de tijdelijke voorzieningen vindt plaats buiten de meest kwetsbare periodes – voor de gewone dwergvleermuis is dit weergegeven in figuur 13 van het kennisdocument, en voor broedvogels de broedperiode (1 maart tot half augustus). De kasten mogen enkel verwijderd worden onder begeleiding van een ecooloog.

PROCEDURELE OVERWEGINGEN

Aanvraag

Op 8 januari 2021 hebben wij van Stichting BrabantWonen een aanvraag voor een ontheffing ingevolge artikel 3.3, eerste lid, en artikel 3.8, eerste lid, van de Wet natuurbescherming (hierna: Wnb) ontvangen. De aanvraag is op 21 mei 2021 aangevuld. Een uitgebreide projectomschrijving is opgenomen in de aanvraag en het activiteitenplan. De aanvraag is geregistreerd onder nummer Z/138253.

Gedragscode

Er wordt geen gebruik gemaakt van een gedragscode.

Bevoegd gezag

Omdat de activiteit wordt verricht in de provincie Noord-Brabant zijn Gedeputeerde Staten (verder: GS) op grond van artikel 1.3 van de Wnb bevoegd om op de aanvraag te beslissen. Als dit aan de orde is betrekken wij tevens de gevolgen van de activiteit voor de soorten buiten onze provinciegrens bij ons besluit.

Reguliere voorbereidingsprocedure

In deze procedure wordt de reguliere voorbereidingsprocedure overeenkomstig het bepaalde in hoofdstuk 4 van de Algemene wet bestuursrecht toegepast.

Ontvankelijkheid

Voor de aspecten van de aanvraag waarvoor een ontheffing vanuit de Wnb is vereist hebben wij beoordeeld of de aanvraag volledig is en voldoende gegevens bevat. Wij zijn van oordeel dat de aanvraag voldoende informatie bevat voor een goede beoordeling van die aspecten waarvoor een ontheffing is gevraagd.

Overige regelgeving

Bij de beoordeling van deze aanvraag zijn andere aspecten dan gerelateerd aan soortenbescherming op grond van de Wnb en de daarbij behorende regelgeving niet betrokken. Een toestemming op basis van andere wet- en regelgeving kan daarom aan de orde zijn, onder andere voor ruimtelijke ordening of bouwen.

Deze aanvraag is niet getoetst aan het onderdeel Natura 2000 van de Wnb. Mogelijk is hiervoor ook een vergunningplicht op grond van de Wnb aan de orde. Als dit het geval is dient de aanvrager ook deze bij de provincie aan te vragen.

INHOUDELIJKE OVERWEGINGEN

1. Wettelijk kader - Wet natuurbescherming

1.1 Beschermingsregimes

Op basis van de Wet natuurbescherming zijn er drie beschermingsregimes. Het eerste regime geldt voor vogels op grond van de Vogelrichtlijn. Artikelen 3.1, 3.2 en 3.4 van de Wnb hebben betrekking op verschillende verbodsbepalingen voor vogelsoorten, waarvoor GS ontheffing kunnen verlenen. Artikelen 3.3 en 3.4 geven de voorwaarden voor het kunnen verlenen van de ontheffing.

Het tweede beschermingsregime geldt voor planten en dieren op basis van de Habitatrichtlijn en de Verdragen van Bern en Bonn. Artikelen 3.5 en 3.6 van de Wnb hebben betrekking op verschillende verbodsbepalingen voor deze plant- en diersoorten, waarvoor GS ontheffing kunnen verlenen. De artikelen 3.8 en 3.9 geven de voorwaarden voor het kunnen verlenen van een ontheffing.

Het derde regime beschrijft de bepalingen voor andere (nationaal beschermde) soorten. Artikel 3.10 van de Wnb heeft betrekking op verschillende verbodsbepalingen voor deze plant- en diersoorten en geeft de voorwaarden waaronder GS ontheffing kunnen verlenen.

Voor alle soorten geldt in alle gevallen de algemene zorgplicht (artikel 1.11 van de Wnb). Het gaat dan zowel om beschermd als onbeschermd dier- en plantensoorten. De zorgplicht geldt ongeacht of er een vrijstelling geldt of een ontheffing is verleend. Hierin wordt bepaald dat eenieder zoveel als redelijkerwijs mogelijk is, schade aan deze soorten dient te voorkomen.

In artikel 5.4 van de Wnb zijn gronden opgenomen waarop een verleende ontheffing kan worden ingetrokken of gewijzigd. De ontheffing kan in elk geval worden ingetrokken als blijkt dat de ontheffinghouder zich niet houdt aan de voorschriften.

1.2 Interim omgevingsverordening Noord-Brabant

Provinciale Staten hebben ten aanzien van soortbescherming aanvullende kaders vastgesteld. Deze zijn neergelegd in paragraaf 2.6.1 van de Interim omgevingsverordening Noord-Brabant. Voor bepaalde soorten en handelingen zijn vrijstellingen opgenomen.

2. Toetsing effecten ruimtelijke ingreep

2.1 Aangevraagde activiteiten

De aangevraagde activiteiten betreffen dakvervanging, dakisolatie, gootvervanging, spouwmuurisolatie en gevelwerkzaamheden. Een uitgebreide omschrijving van de activiteiten is opgenomen in de aanvraag.

2.2 Onderzoek soorten

Op 11 april 2020 heeft een veldbezoek in het kader van een quickscan, naar beschermde soorten plaatsgevonden. Hieruit bleek dat het plangebied mogelijk geschikt is voor diverse (gebouwbewonende) vleermuizen, huismussen en gierzwaluwen. Naar alle in het plangebied te verwachten soorten heeft aanvullend onderzoek plaatsgevonden. De onderzoeken zijn uitgevoerd op basis van het Vleermuisprotocol 2017, en de Kennisdocumenten 'Huismus' en 'Gierzwaluw' (BIJ12, 2017). Het uitgevoerde onderzoek naar beschermde soorten is beschreven in hoofdstuk 3 van de bij aanvraag gevoegde activiteitenplan.

2.3 Mogelijke effecten op beschermde soorten

In het plangebied zijn onder de daken vijf nestplaatsen van de huismus aangetroffen. Daarnaast zijn tussen het dakbeschot en de dakpannen vier nestplaatsen van de gierzwaluw aangetroffen waarbij de toegangsmogelijkheden zich aan de gevel bevinden. Verder is één gewone dwergvleermuis uitvliegend waargenomen bij een vleermuiskast aan één van de te renoveren woningen, deze vleermuiskast maakt geen onderdeel uit van een mitigatieopgave van een ander project. Op dezelfde plaats is in het najaar een baltsende vleermuis aangetroffen. Eén van de verblijfplaatsen van de gewone dwergvleermuis ligt net buiten het plangebied, maar binnen eenzelfde woonblok als waar werkzaamheden worden uitgevoerd. Ondanks dat isolatie in een nabijgelegen spouwmuur plaatsvindt, is het uitgesloten dat spouwmuurisolatie terecht komt in de verblijfplaats van de gewone dwergvleermuis. Dit komt doordat de penant tussen de woningen als onderbreking fungeren van de spouwmuur kan fungeren tussen twee woningen. Ook zijn deze woningen op basis van historische gegevens in 1985 na-geïsoleerd. Het is dus zeer onwaarschijnlijk dat het materiaal zich door de spouwmuur van meerdere woningen verspreid. Voorafgaand aan de werkzaamheden zal een extra check plaatsvinden of bovenstaande het geval is. Mocht dit niet zo zijn dan zal een spouwmuuronderbreking worden aangebracht zodat geen isolatie in de naburige spouw terecht komt.

De aanvrager geeft aan dat door het uitvoeren van de activiteiten:

- vijf nestplaatsen van de huismus;
  - vier nestplaatsen van de gierzwaluw;
  - één paar-/zomerverblijfplaats van de gewone dwergvleermuis;
- worden beschadigd of vernield en vleermuizen worden verstoord.

Dit is een overtreding van de bepalingen zoals bedoeld in artikel 3.1, tweede lid, en artikel 3.5, tweede en vierde lid, van de Wnb.

2.4 Alternatievenafweging

Locatie

Het project is locatiespecifiek en betreft de renovatie van de bestaande woningvoorraad van Stichting BrabantWonen en kan daardoor op een andere locatie niet plaatsvinden, omdat het altijd locatiegebonden is. Het niet uitvoeren van de werkzaamheden is niet mogelijk omdat de huidige woningvoorraad niet voldoet aan de eisen van deze tijd en niet in de huidige staat gehandhaafd kan blijven, omdat de woningen in de wijk op den duur niet meer bewoonbaar zullen zijn. Het laten staan

van de woningen zonder bewoning zal leiden tot een groter tekort op de huizenmarkt van 's-Hertogenbosch dan nu al het geval is.

Alternatieve inrichting

Het groen wordt in de toekomstige situatie niet minder dan in de huidige situatie. Mocht onverhoopt toch groen verwijderd worden dan dient opnieuw groen gerealiseerd worden in de vorm van aanplant van doornige struiken als vuurdoorn en meidoorn, bomen, groenblijvende heesters als wilde liguster en taxus, klimplanten als klimop of wingerd en beukenhagen op plekken binnen 10 meter van de nestlocaties van de huismus. Indien groen wordt verwijderd zal dit niet van een dergelijke omvang zijn dat het essentiële leefgebied van de huismus verloren gaat.

De daken en spouwen worden geïsoleerd, om een zo hoog mogelijk energielabel te halen. Doordat het oude woningen betreft (in tegenstelling tot nieuwbouw) is er onvoldoende ruimte in deze woningen tussen buitenblad en isolatie of onder het dak om hele spouwen of daken geschikt te maken voor vleermuizen en daarnaast voldoende isolatie te kunnen toepassen. Daarom wordt gekozen voor inbouwkasten. Om zoveel mogelijk vergelijkbare verblijfplaatsen in de toekomst te creëren zullen de nieuwe verblijfplaatsen vergelijkbaar zijn in hoogte en invliegplek (namelijk hoog in de kopgevel).

Alternatieve werkwijze

Om te voldoen aan de duurzaamheidseisen die gesteld worden in de huidige tijd is het noodzakelijk de renovatie uit te voeren. De hoogste duurzaamheid wordt enkel bereikt bij het isoleren van de daken en de spouw. Het niet isoleren van de spouw en/of daken leidt tot een onvoldoende isolatiewaarde en is derhalve niet toereikend voor de huidige duurzaamheidseisen die gesteld worden aan woningen. In de regel heeft binnenisolatie minder negatieve effecten op nest- en verblijfplaatsen van de aangetroffen soorten dan isolatie van buitenaf, dit omdat de bestaande nestlocaties en verblijfplaatsen niet (tijdelijk) verloren gaan. Echter is dit niet altijd een realistische optie om aan de duurzaamheidsdoelstellingen te voldoen. De reden hiervoor is tweeledig. Enerzijds verlaagt buitenisolatie ten opzichte van binnenisolatie, de kans op ongewenste vochtproblematiek. Dit komt doordat, in tegenstelling tot bij isolatie aan de binnenkant van het dak, de gehele dakconstructie beschermd wordt tegen weersinvloeden als vocht en kou. Anderzijds leidt binnenisolatie tot een mindere verbetering van het energielabel van de woning. Daarom zal toch waar mogelijk isolatie van buiten plaats moeten vinden. Negatieve effecten op de functionaliteit voor de gewone dwergvleermuis worden echter door het nemen van maatregelen voorkomen. Bij de werkwijze worden daarnaast maatregelen genomen om doden en verwonden en onnodige verstoring te voorkomen.

Alternatieve planning

Bij uitvoering van de werkzaamheden wordt rekening gehouden met de kwetsbare periodes van de huismus en gierzwaluw alsmede de gewone dwergvleermuis. Vanwege de duur van de renovatie en de grote duurzaamheidsopgaven van BrabantWonen is het niet mogelijk om de gehele renovatie uit te voeren buiten de kwetsbare periodes van alle drie de soorten, mede doordat deze periodes niet overlappen. Bij uitvoering van de werkzaamheden van de woningen met de verblijfplaats van de gewone dwergvleermuis wordt rekening gehouden met de kwetsbare periodes van de gewone dwergvleermuis. Hierbij geldt dat de woning met een zomer- en paarverblijfplaats van de gewone dwergvleermuis ongeschikt gemaakt dient te worden in de minst kwetsbare periode. Vanwege de aangetroffen zomer- en paarverblijfplaats, die tevens in milde winters gebruikt kunnen worden, geldt dat de minst kwetsbare periode globaal de periode is van half april-eind oktober. Dit wil zeggen buiten de overwinteringsperiode van vleermuizen.

Tevens wordt rekening gehouden met het broedseizoen van de huismus en de gierzwaluw. Woningen met nestlocaties van huismus en gierzwaluw worden buiten het broedseizoen ongeschikt gemaakt, uiterlijk drie dagen voor start van de werkzaamheden. Dit wordt gedaan door de renovatie buiten het broedseizoen uit te voeren waarbij gestart wordt met verwijdering van dakpannen, of wel

woningen voorafgaand aan het broedseizoen ongeschikt te maken, waardoor er geen broedgevallen aanwezig zijn in het broedseizoen onder het dak.

Gezien het bovenstaande is ons gebleken dat er geen redelijke alternatieven mogelijk zijn, die zouden leiden tot een kwalitatief gelijkwaardig resultaat. De alternatievenafweging is hiermee dan ook voldoende onderbouwd.

2.5 Belang van de aanvraag

De ontheffing is gevraagd op grond van de belangen 'Dwingende reden van groot openbaar belang met inbegrip van redenen van sociale of economische aard' en 'In het belang van de volksgezondheid en openbare veiligheid' zoals genoemd in artikel 3.3, vierde lid, onder b, en artikel 3.8, vijfde lid, onder b, van de Wnb.

Het doel van de renovatie is onder andere het bouwtechnisch ervoor zorgen dat de woningen weer lange tijd meegaan. Oude woningen voldoen niet aan de huidige bouweisen van deze tijd en dit kan leiden tot vochtproblematiek. Hoewel vochtproblematiek niet direct leidt tot acuut gevaar voor de volksgezondheid op de korte termijn, vormt dit op de lange termijn wel een ernstig gevaar voor de volksgezondheid doordat vochtproblematiek leidt tot schimmelvorming alsmede de aanwezigheid van huisstofmijt. Schimmels en huisstofmijt kunnen gezondheidsproblemen veroorzaken zoals kortademigheid, benauwdheid, hoesten en chronische verkoudheid. Bij de renovatie zal waar nodig mechanische ventilatie aangebracht worden om het doorluchten van de woningen te bevorderen. Tevens zullen scheuren in metsel- of voegwerk of kapotte/verkeerd gelegde pannen vervangen worden door nieuwe daken, wat de kans op vochtoverlast verkleint en daarmee ook de bijbehorende problemen in de toekomst. Hiermee heeft de renovatie een positief effect op de volksgezondheid. Daarmee is het van groot openbaar belang voor volksgezondheid dat de renovatie wordt uitgevoerd.

BrabantWonen is voornemens de aanwezige bebouwing te renoveren en duurzame bebouwing met een hoger energielabel te realiseren. Dit zal onder andere gebeuren door maatregelen als spouwmuurisolatie en dakisolatie. De verduurzaming van deze woningen maakt deel uit van een grote verduurzamingsopgave van de woningvoorraad van BrabantWonen en de gehele woningbouwsector. Elke individuele maatregel, waaronder de maatregelen van de te renoveren bebouwing bij onderhavig project aan de Kelvinstraat Oude Vlijmenseweg en de Buys Ballotsweg kan leiden tot het tegengaan van de effecten van klimaatverandering en daarmee een bijdrage leveren aan het landelijk klimaatakkoord waarin ingezet wordt op verduurzaming van onze samenleving. Door het realiseren van isolatiemaatregelen is er sprake van veel minder warmteverlies en energieverlies dan in de huidige situatie. Immers dateert de te renoveren bebouwing uit de jaren 50 van de vorige eeuw. Minder energiegebruik leidt tot minder CO₂-productie en daarmee ook minder opwarming van de aarde.

Gelet op de naar voren gebrachte omstandigheden zijn wij van oordeel dat de belangen voldoende onderbouwd zijn om de ontheffing te kunnen verlenen.

2.6 Mitigerende maatregelen en staat van instandhouding

In het activiteitenplan (hoofdstuk 8) en de aanvullende gegevens van 21 mei 2021 is beschreven welke maatregelen worden genomen om de effecten voor gewone dwervleermuis, gierzwaluw en huismus zoveel mogelijk te voorkomen. In grote lijnen gaat het om de volgende maatregelen:

Tijdelijke verblijfplaatsen

Huismus

- Uiterlijk drie maanden voor het ongeschikt maken van de woningen worden tien huismuskasten (Type NK MU 06 of vergelijkbaar) geplaatst als tijdelijke vervanging voor de oorspronkelijke nestplaatsen van de huismus. De huismuskasten worden geplaatst op geschikte locaties onder begeleiding van een ter zake kundige op het gebied van de huismus, binnen 200 meter van de bestaande nestlocaties. Daarnaast worden de kasten geplaatst op tenminste 3 meter hoogte en met 50 centimeter tussenruimte, bij voorkeur net onder de dakrand.
- De tijdelijke nestkasten zijn westgericht geplaatst onder de witte dakrand van de desbetreffende woningen. Daardoor zitten de kasten zowel deels in de zon, maar door de dakrand zullen midden op de dag (als de zon recht boven de woning staat) in de schaduw van de dakrand zitten. Hierdoor wordt oververhitting voorkomen door de middagzon.

Gierzwaluw

- Voor de gierzwaluwen geldt dat voor de woningen die gerenoveerd worden buiten het broedseizoen van deze soort (buiten de periode half april-half augustus), geen tijdelijke vervangende gierzwaluwkasten nodig zijn. Dit omdat ten tijde van de start van het broedseizoen van de gierzwaluw de permanente vervangende voorzieningen aanwezig zullen zijn.
- Voor de woningen die in het broedseizoen gerenoveerd worden, zullen wel tijdelijke vervangende gierzwaluwkasten opgehangen worden. Voor elke gierzwaluwnestlocatie die in het broedseizoen gerenoveerd wordt zullen vijf gierzwaluwnestkasten (Type NK GZ 08 of vergelijkbaar) geplaatst worden aan noordzijde van de bebouwing (met een maximum van 20). Deze zullen opgehangen worden binnen 200 meter van de huidige nestlocaties op tenminste drie meter hoogte met vrije uitvliegruimte. Geschikte locaties hiervoor zijn de voorzijde van de blokken aan de Kamerlingh Onnestraat 20 t/m 28 en Buys Ballotweg 13 t/m 15.
- Het type bebouwing waaraan de voorzieningen worden geplaatst is het dichtstbijzijnde van vrijwel dezelfde bouwstijl (inclusief grijze dakpan), uitgezonderd van de direct aangrenzende woningen. Daarbij zijn in deze hoek ook gierzwaluwen laagvliegend waargenomen. Gierzwaluwen zijn kolonievogels en het is dan ook verstandig dat de kasten in een omgeving worden gehangen waar al gierzwaluwen aanwezig zijn. Daarom is gekozen voor deze locatie in plaats van de direct aangrenzende panden.

Gewone dwergvleermuis

- Uiterlijk begin februari 2021 zijn vier vervangende kasten (Type VK WS 02 of vergelijkbaar) voor vleermuizen opgehangen. Ongeschikt maken van de verblijfplaats aan de Buys Ballotweg 1a zal niet eerder starten dan september 2021. Op deze wijze wordt voldaan aan de gewenningstijd van zes maanden voor aanvang van paarseizoen en drie maanden in de actieve periode (april-oktober).
- De kasten zijn geschikt als zomer- en paarverblijfplaats. De kasten zijn verspreid op verschillende gevels opgehangen zodat eventuele mannetjes die er gebruik van maken niet tijdens het paarseizoen concurreren met andere mannetjes. De kasten zijn geplaatst op tenminste drie meter hoogte en op onverlichte plaatsen binnen 200 meter van de bestaande verblijfplaatsen. Aangezien de kasten niet als winterverblijfplaats kunnen dienen als de temperatuur laag is, zijn de kasten gehangen aan woningen/bebouwing die zelf in potentie geschikt zijn als milde winterverblijfplaats bij koudere temperaturen. Dit door aanwezigheid daken en spouwmuren waar gewone dwergvleermuizen in een milde winter kunnen blijven. Doordat de kasten hierbij geplaatst zijn kunnen de gewone dwergvleermuizen deze potentiële verblijfplaatsen gemakkelijk vinden.

Ongeschikt maken

Huismus en gierzwaluw

- Voor de te renoveren woningblokken buiten het broedseizoen (september-eind februari) van huismus en gierzwaluw (en overige broedvogels) geldt dat bij de renovatie gestart wordt met het voorzichtig verwijderen van de dakpannen en dakgoten om de bebouwing ongeschikt te maken voor de huismus en gierzwaluw voordat verdere werkzaamheden plaatsvinden. Het ongeschikt maken zal plaatsvinden buiten een vorstperiode. Gierzwaluwen zijn in deze periode niet aanwezig waardoor vooraf ongeschikt maken niet noodzakelijk is.
- Voor de woningen die in het broedseizoen van de huismus en gierzwaluw gerenoveerd worden (periode 1 maart tot eind augustus) geldt dat de bebouwing voorafgaand aan het broedseizoen (voor 1 maart) ongeschikt gemaakt dient te worden. Dit om de aanwezigheid van broedgevallen van de huismus en gierzwaluw (en overige broedvogels) tijdens het broedseizoen te voorkomen. De bebouwing kan ongeschikt gemaakt worden voor huismus en gierzwaluw door de onderste rij dakpannen en dakgoten, kopse kanten van de woningen/woningblokken en eventuele overige openingen in het dak ontoegankelijk te maken voor desbetreffende soorten, bijvoorbeeld door ze af te schermen met steigerdoek. Daarnaast wordt geadviseerd ook een kapje op de schoorsteenpijpen te zetten om hierin algemeen broedende vogels te voorkomen. Na ongeschikt maken wordt geadviseerd om de ecologisch begeleider een inspectie te laten uitvoeren of alles goed afgedicht is. Mochten bij de ongeschikt te maken woningen tevens verblijfplaatsen van vleermuizen onder het dak aanwezig kunnen zijn, dan zullen exclusion flaps geplaatst worden zodat vleermuizen niet worden opgesloten tijdens het afschermen.

Gewone dwergvleermuis

- Voor de aangetroffen zomer- en paarverblijfplaats in de vleermuizenkast geldt dat de verblijfplaats uiterlijk drie dagen voor de renovatie ongeschikt gemaakt dient te worden voor vleermuizen. Dit dient te gebeuren door het verwijderen van de aanwezige vleermuizenkast (na inspectie op afwezigheid vleermuizen) en het plaatsen van exclusion flaps op invliegopeningen van woningen die later in de renovatie gepland staan dan de woning aan de Buys Ballotweg 1a, zodat vleermuizen niet hier naartoe uitwijken na het ongeschikt maken. Ongeschikt maken mag enkel uitgevoerd worden in de minst kwetsbare periode en bij een avondtemperatuur van minstens 10 °C gedurende drie dagen. Dit wil globaal zeggen tussen half april en eind oktober (buiten de periode van winterrust).
- Mocht de renovatie van een woning met vleermuizen in de winterperiode gepland staan, dan dient het ongeschikt maken voorafgaand aan een kwetsbare periode te worden gevoerd. Dit om te voorkomen dat vleermuizen gedurende de renovatie de bebouwing gebruiken.
- Na het ongeschikt maken en voor aanvang van de daadwerkelijke renovatie dient een controleronde plaats te vinden op de afwezigheid van vleermuizen. Op deze wijze kan vastgesteld worden dat er ook werkelijk geen beschermd soorten meer in de te renoveren bebouwing aanwezig zijn. Bij start in de winterperiode dient de controleronde na ongeschikt maken en voor aanvang van de winterperiode plaats te vinden.

Permanente mitigatie

Huismus

- Voor de in totaal vijf aangetroffen nestlocaties zullen tijdens de renovatie permanente voorzieningen voor huismus gerealiseerd worden. Deze zullen gerealiseerd worden door alle daken geschikt te maken dan wel te houden voor de huismus. De permanente verblijfplaatsen worden gerealiseerd door geschikte ruimtes te creëren onder de eerste

(onderste) rijen dakpannen van alle woningen. Dit wordt gerealiseerd door het plaatsen van vogelschroot achter de derde rij pannen om op deze wijze de ruimte onder de eerste drie rijen dakpannen beschikbaar te houden voor de huismus, dan wel geen vogelwering te plaatsen. Bij de realisatie van deze nieuwe nestlocaties dient maximaal 10-12 cm hoogteverschil tussen dakgoot en dakpannen aanwezig zijn (anders dient een extra dwarslat geplaatst te worden om het hoogteverschil te overbruggen). De broedholte dient minimaal 8 cm hoog te zijn en een dakpanlengte diep (circa 30 cm). Dit vindt plaats zowel aan de voor- als achterzijde van de woningen. Er wordt indien nodig, een extra panlatje aangebracht op de onderste rand van het beschot, zodat nestmateriaal goed blijft liggen en niet in de dakgoot wegglijdt, zonder dat de toegang voor de huismus te klein wordt.

- Mocht onverhoopt, door de dakconstructie of het behalen van duurzaamheidseisen, bovenstaande optie niet mogelijk zijn dan zal gekozen worden voor het plaatsen van tien inbouwkasten geschikt voor huismus bovenaan de oost- en noordgevels van de woningen. In dat geval zal gekozen worden voor het type NK MU 06 van Vivara Pro of een vergelijkbaar type. De exacte locatie hiervan zal in dat geval in overleg met de ecooloog bepaald worden en de kasten zullen altijd met tenminste twee bij elkaar geplaatst worden.

Gierzwaluw

- Voor de aangetroffen vier nestlocaties worden ten minste 20 inbouwstenen (type IB GZ 03 of vergelijkbaar) geplaatst in de te renoveren woningen. Deze inmetzelstenen zullen geplaatst worden in de kopgevels op tenminste 3 meter hoogte met vrije uitvlieg ruimte en met een tussenruimte van tenminste 40 centimeter tussen de invliegopeningen. De kasten zullen geplaatst worden op de kopgevels van Oude Vlijmenseweg 301, Oude Vlijmenseweg 309, Oude Vlijmenseweg 311 en Oude Vlijmenseweg 323 (5 per kopgevel; totaal 20).
- De afstand van een permanente voorziening ten overstaande van de oorspronkelijke nestplaats is maximaal zes meter. Daarnaast zal minimaal één kast altijd binnen 1 meter van de oorspronkelijke verblijfplaats geplaatst worden.

Gewone dwergvleermuis

- Voor de gewone dwergvleermuis worden tijdens de renovatie ook nieuwe permanente verblijfsmogelijkheden gecreëerd. Voor de gewone dwergvleermuis wordt dit bewerkstelligd door het plaatsen van inbouwstenen in de spouw tijdens de renovatie.
- Er worden ten minste vier inmetzelkasten (type IB VL 06 of vergelijkbare) voor de gewone dwergvleermuis geplaatst. De kasten zullen ingebouwd worden in de kopgevels op verschillende windrichtingen.

De locaties van de voorzieningen zijn weergegeven in bijlage 2.

De voorgestelde maatregelen zijn in grote lijnen voldoende. Wij nemen ter borging van/in aanvulling op deze maatregelen extra voorschriften op. Het betreft de volgende aanvullende mitigerende maatregelen:

- De ontheffinghouder dient een ecologisch werkprotocol op te stellen op basis van de aanvraag en de hier genoemde voorschriften. Alle betrokken partijen, met name ook de uitvoerenden op de initiatieflocatie, dienen, voorafgaand aan het uitvoeren van de werkzaamheden, van de inhoud van het werkprotocol op de hoogte gesteld te worden en dienen dit aantoonbaar na te leven. Wij nemen deze maatregel op ter bevordering van de handhaafbaarheid.
- Dit ecologisch werkprotocol dient ter informatie aan ons te worden toegezonden uiterlijk twee weken voor aanvang van de werkzaamheden, via info@odbn.nl, onder vermelding van het zaaknummer Z/138253. Wij nemen deze maatregel op ter bevordering van de handhaafbaarheid.

- Om de kans op succesvolle mitigatie te vergroten dienen de tijdelijke en permanente voorzieningen te voldoen aan de richtlijnen zoals gesteld in de richtlijnen van de kennisdocumenten 'Gewone dwergvleermuis', 'Gierzwaluw' en 'Huismus' van BIJ12.
- De te renoveren woningen dienen minimaal één week voorafgaand aan de werkzaamheden ongeschikt gemaakt te worden. Dit dient te gebeuren in het actieve seizoen van vleermuizen, globaal lopend van 1 april tot 15 oktober, en buiten de meest kwetsbare perioden van de gewone dwergvleermuis, huismus en gierzwaluw, zie hiervoor de Kennisdocumenten 'Gewone dwergvleermuis', 'Huismus', en 'Gierzwaluw' van BIJ12. Indien de werkzaamheden in de winterperiode moeten worden uitgevoerd, dan dient de planlocatie vóór de winterperiode ongeschikt te worden gemaakt. Op het moment van ongeschikt maken en de drie daaropvolgende dagen moeten de weersomstandigheden overeenkomen met de weersomstandigheden van de NGB protocollen 'Gierzwaluw', 'Huismus', en 'Gewone dwergvleermuis'. Als binnen de kwetsbare periode ongeschikt gemaakt wordt, neemt de kans op nadelige effecten voor de gewone dwergvleermuis, gierzwaluw en huismus toe. Het is aannemelijk dat vleermuizen hierdoor gedood worden en dat broedgevallen mislukken. Wij nemen deze maatregel op daar nadelige effecten zoveel mogelijk beperkt dienen te worden.
- In verband met de aanwezigheid van huismussen dienen de woningen waar zowel huismussen als vleermuizen aanwezig zijn ongeschikt gemaakt te worden na het broedseizoen en vóór 1 november. Een ecooloog dient het juiste moment te bepalen. Als binnen de kwetsbare periode ongeschikt gemaakt wordt, neemt de kans op nadelige effecten voor de gewone dwergvleermuis, gierzwaluw en huismus toe. Het is aannemelijk dat vleermuizen hierdoor gedood worden en dat broedgevallen mislukken. Wij nemen deze maatregel op daar nadelige effecten zoveel mogelijk beperkt dienen te worden.
- Na het ongeschikt maken dient voorafgaand aan de werkzaamheden een controle in de actieve periode bij juiste weersomstandigheden (conform Vleermuisprotocol 2021 en/of Kennisdocumenten) uitgevoerd te worden, teneinde zeker te zijn dat of de aangevraagde soorten daadwerkelijk vertrokken zijn. Daar waar de werkzaamheden in de winterperiode plaatsvinden dient deze controle tussen 15 september en 15 oktober te worden uitgevoerd. Gestart kan pas worden na de expliciete toestemming van de ecooloog. Wij nemen deze maatregel op daar met voldoende zekerheid dient te worden uitgesloten dat vleermuizen aanwezig zijn in het te renoveren pand op het moment dat de werkzaamheden starten.
- Indien tijdens de werkzaamheden toch vleermuizen worden aangetroffen, dient het werk direct stopgezet te worden totdat de vleermuizen uit zichzelf vertrokken zijn. Een deskundige dient hierbij geraadpleegd te worden. Indien de soorten niet uit zichzelf vertrekken, dient contact opgenomen te worden met ons om te bepalen welke vervolgstappen noodzakelijk zijn. Vleermuizen moeten zelf de kans krijgen om hun oorspronkelijke verblijfplaats te verlaten, hierdoor treedt zo min mogelijk verstoring op. Wij nemen deze maatregel op om verstoring zoveel mogelijk te beperken en om te voorkomen dat vleermuizen gedood worden bij de werkzaamheden.
- De tijdelijke voorzieningen mogen pas verwijderd worden op het moment dat deze aantoonbaar niet in gebruik zijn door beschermde soorten. Het verwijderen van de tijdelijke voorzieningen vindt plaats buiten de meest kwetsbare periodes – voor de gewone dwergvleermuis is dit weergegeven in figuur 13 van het Kennisdocument, en voor broedvogels de broedperiode (1 maart tot half augustus). De kasten mogen enkel verwijderd worden onder begeleiding van een ecooloog.

Door het nemen van mitigerende maatregelen en de inrichting van het gebied na afloop van de werkzaamheden komt de gunstige staat van instandhouding van de gewone dwergvleermuis, huismus en de gierzwaluw niet in het geding door het uitvoeren van de voorgenomen werkzaamheden.

3. Conclusie

Gelet op het voorgaande verlenen wij gevraagde ontheffing. De ontheffing wordt slechts voor de in het besluit genoemde soorten en beschreven activiteiten verleend. Deze ontheffing geldt alleen voor de activiteiten die conform de aanvraag worden uitgevoerd, voor zover in deze ontheffing zelf niet anders is aangegeven.

Aan deze ontheffing zijn voorschriften verbonden.

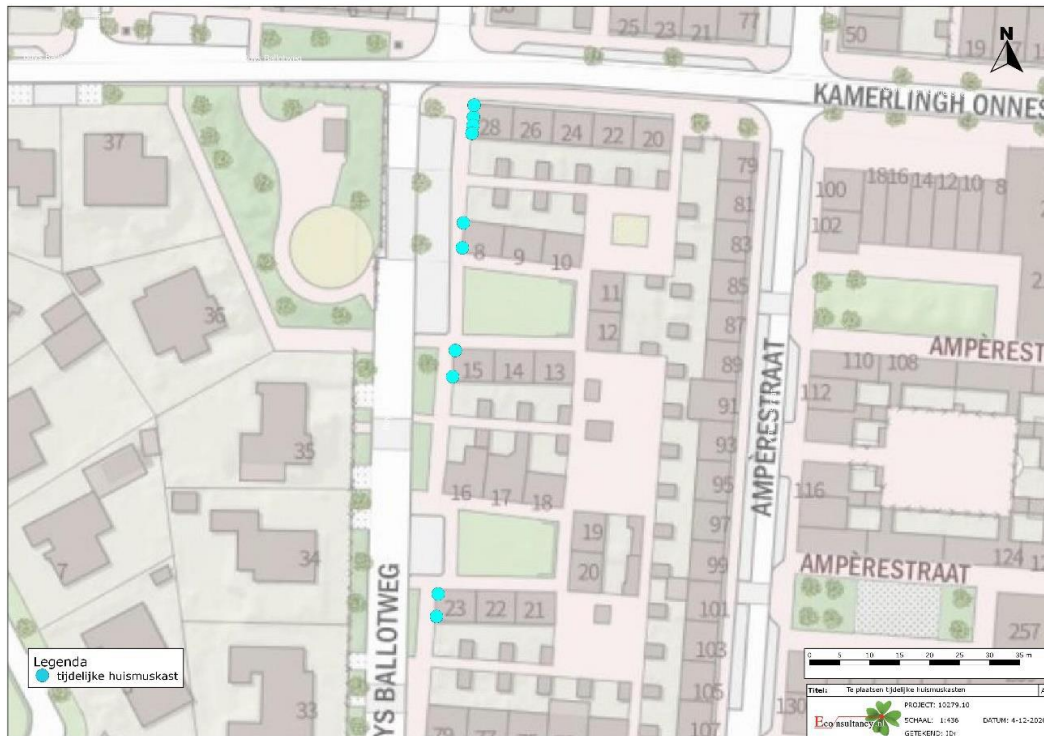

BIJLAGE 1. LUCHTFOTO VAN DE PLANLOCATIE

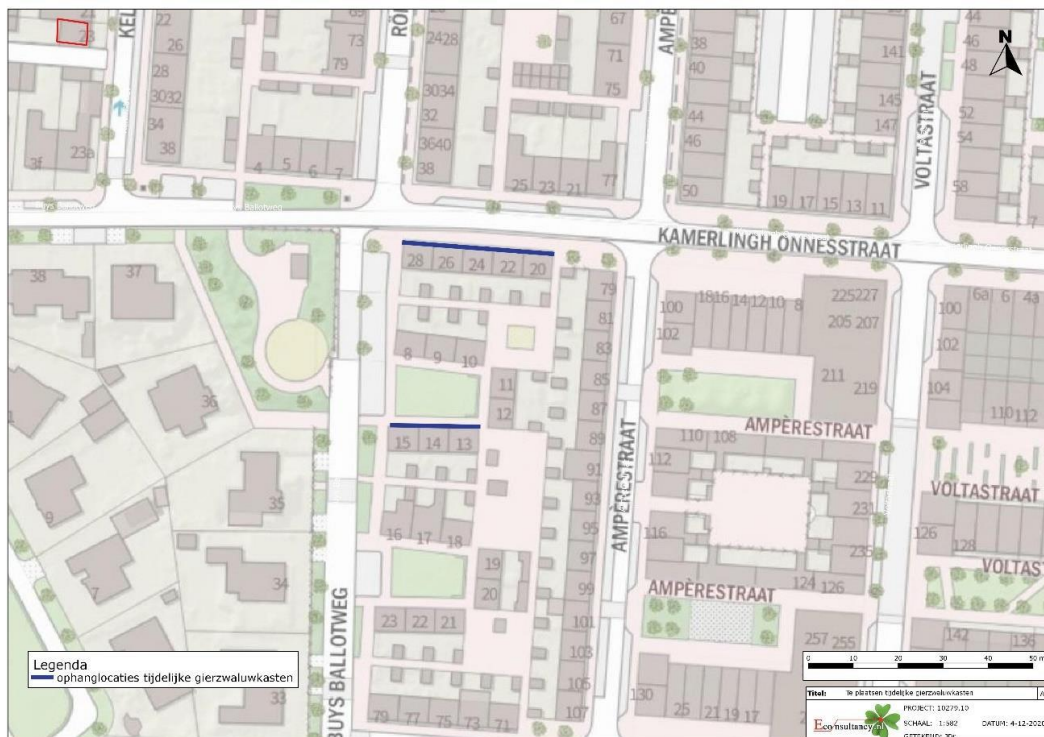

Figuur 1. Locatie Kelvinstraat, Oude Vlijmenseweg, Buys Ballotweg te 's-Hertogenbosch. De activiteiten vinden plaats binnen het omliggende gebied.

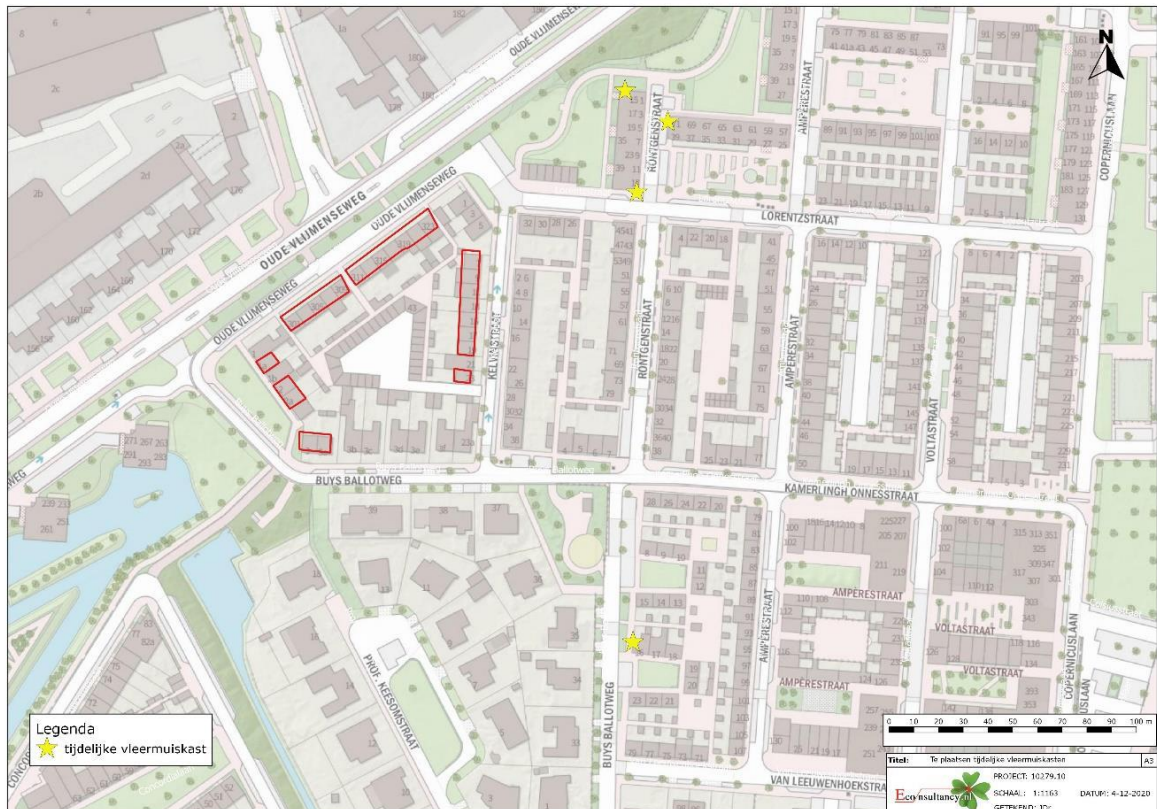
BIJLAGE 2. LOCATIE VAN DE MITIGERENDE MAATREGELEN

Figuur 2. Locatie van de tijdelijke voorzieningen, huismus.

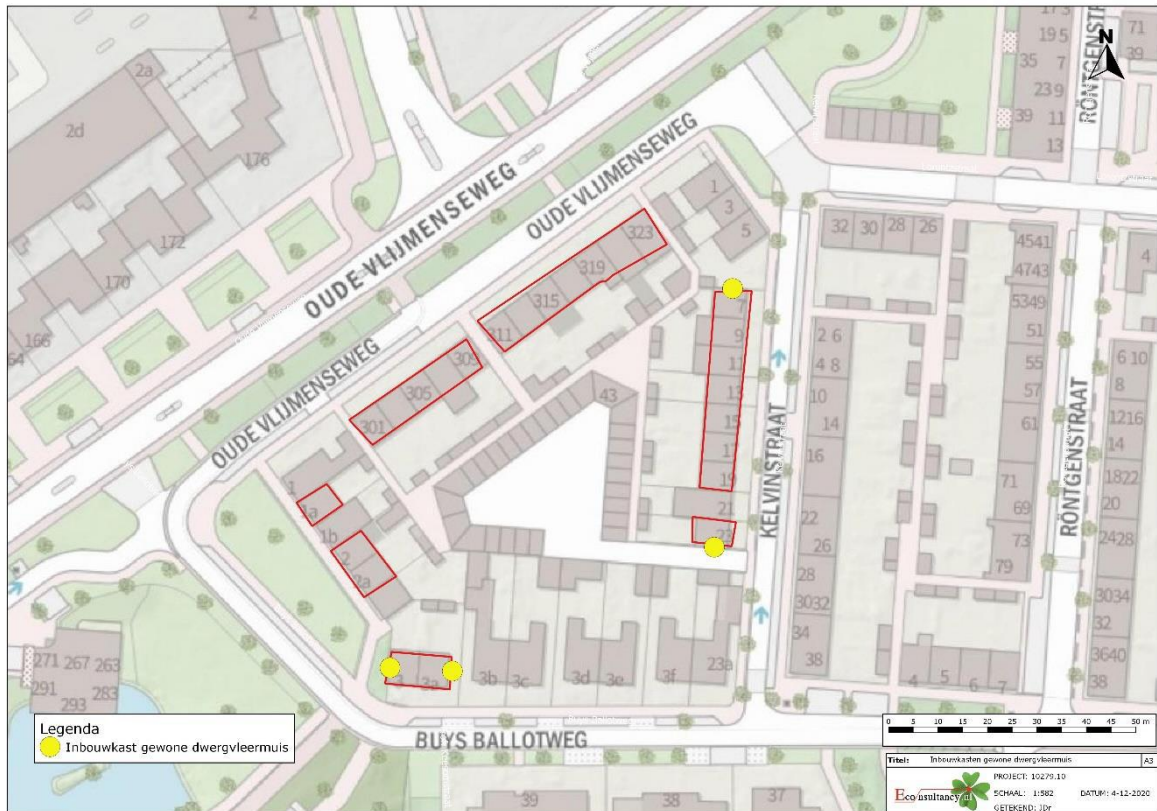
Figuur 3. Locatie van de tijdelijke voorzieningen, gierzwaluw.

Figuur 4. Locatie van de tijdelijke voorzieningen, gewone dwergvleermuis.

Figuur 5. Locatie van de permanente voorzieningen, gierzwaluw.

Figuur 6. Locatie van de permanente voorzieningen, gewone dwergvleermuis.

BIJLAGE 3. MELDINGSFORMULIER START HANDELINGEN BESCHERMDE SOORTEN

Meldingsformulier start handelingen ten aanzien van beschermde soorten
 Ontheffing Wet natuurbescherming, onderdeel beschermde soorten

Gegevens

Aanvraagnummer Z/138253

Naam initiatief Renovatie van de Kelvinstraat Oude Vlijmenseweg en de Buys Ballotsweg te 's-Hertogenbosch

Ontheffingsperiode voor de periode van 1 september 2021 tot en met 31 augustus 2026

Ontheffinghouder Stichting BrabantWonen

Naam aanvrager Mevr. M. van der Horst

Adres Venusstraat 2

PC-Woonplaats 5345 LP te Oss

Gegevens

werkzaamheden:

Contactpersoon uitvoering werkzaamheden .....

Telefoonnummer (vast) .....

Telefoonnummer (mobiel) .....

Ecoloog betrokken bij uitvoering .....

Locatie(s) werkzaamheden .....

Datum gereedkomen compensatiemaatregelen .....

Datum start werkzaamheden .....

Overzicht planning werkzaamheden .....

.....

.....

.....

.....

.....

Dit formulier dient zodra de aanvang van de handelingen met betrekking tot beschermde soorten bekend is, doch uiterlijk 2 weken van tevoren, te worden ingediend bij de Omgevingsdienst Brabant Noord

Retouradres	Omgevingsdienst Brabant Noord Email: info@odbn.nl	
--------------------	--	--

KENNISGEVING WET NATUURBESCHERMING, Stichting BrabantWonen, Kelvinstraat, Oude Vlijmenseweg, Buys Ballotweg, Z/138253

Beschikking

Gedeputeerde Staten van Noord-Brabant maken bekend dat zij op 14 juni 2021 een ontheffing ingevolge artikel 3.3, eerste lid, en artikel 3.8, eerste lid, van de Wet natuurbescherming hebben verleend (kenmerk: Z/138253-263624) aan Stichting BrabantWonen, Venusstraat 2, 5345 LP te Oss, voor de renovatie van 25 woningen in bezit van Stichting BrabantWonen voor de locatie Kelvinstraat, Oude Vlijmenseweg en de Buys Ballotweg te 's-Hertogenbosch. De ontheffing is geldig voor de periode van 1 september 2021 tot en met 31 augustus 2026.

De aanvraag, het besluit en de bijbehorende stukken liggen vanaf 15 juni 2021 tot en met 26 juli 2021 6 weken **ter inzage** bij de Omgevingsdienst Brabant Noord (ODBN), telefoonnummer (088) 749 0000. Het besluit is digitaal op te vragen via e-mail info@odbn.nl of te vinden op de website www.brabant.nl/loket/vergunningen-meldingen-en-ontheffingen.

Bezwaar

Bezwaren tegen dit besluit kunnen binnen zes weken na de bekendmaking van dit besluit worden ingediend bij:

Het college van Gedeputeerde Staten van Noord-Brabant
Secretariaat van de hoor- en adviescommissie
Postbus 90151
5200 MC te 'S-HERTOGENBOSCH

Wij vragen u om op de linkerbovenhoek van de envelop het woord 'bezwaarschrift' te vermelden. Het bezwaarschrift moet zijn voorzien van een handtekening, naam en adres van de indiener, de dagtekening en ons kenmerk van het besluit. Ook dient u een omschrijving van het besluit waartegen het bezwaar gericht is en de gronden van het bezwaar hierin op te nemen.

Daarnaast vragen wij u vriendelijk om een kopie van dit besluit bij te voegen. Kunt u ons ook uw telefoonnummer geven? De provincie kan dan, mocht dit nodig zijn, u bellen om samen de beste aanpak van behandeling van uw bezwaarschrift te bespreken.

Meer informatie over de behandeling van bezwaarschriften vindt u op www.brabant.nl/bezwaar.

U kunt het secretariaat van de Hoor- en adviescommissie bereiken via telefoon (073) 680 83 04, faxnummer (073) 680 76 80 en e-mailadres bezwaar@brabant.nl.

Voorlopige voorziening

Bovenstaand besluit treedt in werking, ook al wordt een bezwaarschrift ingediend. Het is daarom mogelijk om gelijktijdig met of na het indienen van een bezwaarschrift een zogenaamde "voorlopige voorziening" te vragen bij: de Voorzieningenrechter van de Rechtbank Oost-Brabant, sector Bestuursrecht, Postbus 90125, 5200 MA 's-Hertogenbosch.

Een voorlopige voorziening is in feite het nemen van een tijdelijke maatregel, bijvoorbeeld het schorsen van het besluit gedurende de tijd die nodig is om de bezwaren te behandelen en daarop een besluit te nemen. Voorwaarde om een voorlopige voorziening te vragen is dat er sprake is van spoedeisend belang.

Voor het vragen van een voorlopige voorziening is griffierecht verschuldigd.

Aan deze procedure is het kenmerk Z/138253 gekoppeld. Wij verzoeken u bij correspondentie dit kenmerk te vermelden.

's-Hertogenbosch, juni 2021